

است. این در حالی است که تمامی نفت و گاز مصرفی و سوخت نیروگاه‌های هسته‌ای این کشور از طریق واردات تأمین می‌شود.

به دلیل اهمیت ویژه نفت و نیز آسان تربودن تامین گاز مایع و سوخت هسته‌ای، ژاپن از سال‌های دهه ۱۹۶۰ شرکت ملی نفت ژاپن (JNOC) را تاسیس کرد تا برنامه‌های واردات مطمئن، تأمین نیازمندی‌های نفتی و همچنین توسعه میدان‌های نفتی در کشورهای دیگر را لحظه‌مالی و سیاسی تحت نظارت قرار دهد. JNOC تا سال ۲۰۰۴ فعالیت داشت و توانست میزان و درصد نفتی که توسط شرکت‌های ژاپنی استخراج می‌شود و به ژاپن انتقال می‌یابد را به ۱۵ درصد برساند.

در دوره فعالیت JNOC میدان نفتی خفجی، واقع در عربستان در مرز با کویت، عملده ترین ذخیره نفت به شمار می‌رفت، اما با اشغال کویت به دست رژیم صدام و از میان رفتمندی شرکت‌های ژاپنی ناچار به انصراف و دست شستن از فعالیت در این منطقه شدند. JNOC در تلاش برای تامین نفت مورد نیاز ژاپن در پایان فعالیت خود ۲ تریلیون یمن بدھکار و تعطیل شد. دولت ژاپن در سال ۲۰۰۴ شرکت نفت، گاز طبیعی و فلاتر ژاپن (JOGMEC) را تأسیس کرد. نام شرکت جدید نمایانگر آن بود که تأمین منابع گونه‌گون از رژیم همچون قبل آسان نیست و ورود همزمان بخش عمده‌ای از کشورها و مناطق جهان به مدار صنعتی شدن بر میزان رقابت در این رصده افزوده است.

در پی ایجاد JOGMEC طرف ژاپنی قرارداد توسعه میدان نفتی آزادگان را با شرکت ملی نفت ایران امضا کرد. افزون بر این دولت ژاپن در آگوست ۲۰۰۴ بهبود مناسبات با کشورهای آسیای میانه غنی از لحاظ منابع نفت و گاز و اورانیوم را در دستور کار قرار داد، نشست همکاری‌های ژاپن به اضافه پنج کشور آسیای میانه پیشنهاد کرد و خود اولین اجلاس آن را برگزار نمود.

با پایان یافتن ضرب الاجل تعیین شده (۱۵ اسپتامبر ۲۰۰۶) از سوی ایران برای طرف ژاپنی درباره نهایی کردن قرارداد میدان نفتی آزادگان یک روزنامه ژاپنی از موافقت

طرفین به ادامه مذکوره در این باره خبر داد.

روزنامه ژاپن تایمز به نقل از "توشی هیرونيکای"، وزیر اقتصاد، بازرگانی و صنایع ژاپن، ۲۵ شهریور و همزمان با پایان مهلت تعیین شده، این خبر را منتشر کرد.

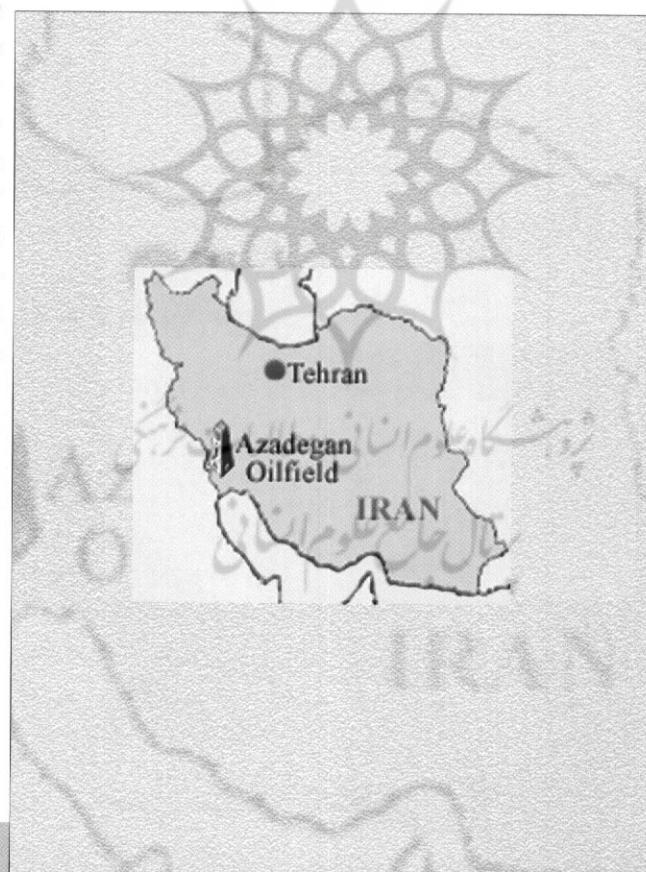
قرارداد توسعه حوزه نفتی آزادگان، که یکی از بزرگ‌ترین میدان‌های نفتی جهان با ذخیره ۲۶ میلیارد بشکه است، در فوریه سال ۲۰۰۴ بین طرفین به امضا رسید. تعیین ضرب الاجل از سوی ایران نیز نتیجه تعلل طرف ژاپنی درنهایی کردن و فیصله دادن به امور است.

این در حالی است که شرکت عامل ژاپنی یعنی "ایپیکس" (INPEX) عدم پاکسازی منطقه از مین‌های به جامانده از دوران جنگ تحمیلی را جمله دلایل کنندی کار بیان می‌کند. البته اینپیکس ملاحظات سیاسی را نیز به عنوان بخش دیگری از دلایل خود مطرح کرده است.

زمان اظهارنظر وزیر ژاپنی و اعلام موافقت طرف ایرانی برای ادامه مذکرات نمایانگر آن است که مقامات ژاپنی به همکاری با ایران در خصوص میدان نفتی آزادگان توجه ویژه دارند. نگاهی به وضعیت ژاپن از لحاظ انرژی و مناسبات آن کشور با ایران به روشن شدن موضوع کمک می‌کند.

ژاپن و مسئله انرژی

در اقتصادهای مدرن، نفت جایگاه بلا منازعی در میان منابع انرژی دارد. ژاپن، در حالی که دومین اقتصاد جهان به شمار می‌رود، اما از لحاظ منابع طبیعی به ویژه انرژی بسیار فقر است. این کشور سومین مصرف کننده نفت (با ۴۷۴ میلیون بشکه در روز) و عملده ترین واردکننده گاز مایع (LNG) است. ژاپن همچنین از لحاظ تعداد نیروگاه‌های هسته‌ای سومین کشور جهان

ژاپن برخلاف سیاست آمریکا خواستار تفاهم با ایران در توسعه میدان نفتی آزادگان است

به شیوه ژاپنی

شرکت‌های ژاپنی در ۱۳ کشور باریسک بالا یعنی یابی، آنگولا، کنگو (برازاویل)، کامرون، گابون، دومینیکن، سنگال، تانزانیا، نیجر، آفریقای مرکزی، ارمنستان، مقدونیه و تاجیکستان پرداخته است. پروژه آزادگان نیز تحت پوشش بیمه قرار گرفته است. به تازگی "اینپیکس هولدینگ (INPEX HOLDING)"، مهم‌ترین شرکت اکتشاف نفت و گاز ژاپن که متشکل از دو شرکت اینپیکس (طرف ژاپنی قرارداد آزادگان) و "تیکوک اویل" است به مذاکره با نکسی پرداخته است تا پروژه آزادگان را حتی در صورت برقراری تحریم تحت پوشش قرار دهد.

سیاست خارجی ژاپن

مهم‌ترین مشخصه ژاپن در دوران جدید روابط نزدیک سیاسی، اقتصادی و اتحاد نظامی با آمریکاست. در میان کشورهای غربی تهانگلستان روابط نزدیک‌تری از ژاپن با آمریکا دارد. در شرایطی که انگلستان به علت سوابق تاریخی و استعماری و همچنین در اختیار داشتن منابع نفت و گاز دریای شمال، مشکل عمدۀ ای در تامین نیازمندی‌های انرژی خود ندارد، ژاپن یکسره وابسته به واردات منابع انرژی است. اگر چه ژاپن در اجرای سیاست خارجی خود در غالب موارد با آمریکا همانگی دارد. ولی در مقوله انرژی، طبعاً منافع ملی خود را مورد توجه قرار خواهد داد؛ حتی اگر این منافع در تضاد با منافع ایالات متحده باشند. اقدام ژاپن در نیل به تفاهمند توسعه میدان آزادگان، به رغم مخالفت مستمر آمریکا، مصدق این مدعاست.

نشانه دیگر این امر را می‌توان در فعالیت‌های حزب حاکم لیبرال دموکراتیک ژاپن (LDP) برای انتخاب رهبر حزب و به تبع آن پست نخست وزیری آن کشور در دهه آخر ماه آگوست ۲۰۰۶ یافت. "ساداکازو تانیگاکی"، وزیر دارایی و یکی از سه نامزد نخست وزیری، در ارتباط با احتمال برقراری تحریم علیه ایران به دلیل فعالیت هسته‌ای با اعلام اینکه اقتصاد ژاپن از قطع عرضه نفت ایران صدمه جدی خواهد دید، گفت: گرچه مقوله عدم گسترش هسته‌ای از لحاظ ژاپن نهایت اهمیت را داراست، اما تضمین جریان نفت با منافع ملی ژاپن در ارتباط است."

نکته آخر، ژاپنی‌ها در هر اقدام جدید، بسیار محافظه کارانه و صبورانه رفتار و تمامی جوانب امر را بررسی می‌کنند. با توجه به اینکه ژاپن از لحاظ منابع مالی و سطح فناوری در بین شرکات بالقوه همکاری ایران در عرصه انرژی خیرالموجودین است، به نظر می‌رسد شکیبایی بیشتری اصلاح باشد. ●

مه تمرين مشخصه ژاپن در دوران جدید روابط نزدیک سیاسی، اقتصادی و اتحاد نظامی با آمریکاست

سوخت (اورانیوم) با دو کشور مزبور تفاهem حاصل شد. پروژه دیگری که هم اکنون از لحاظ ژاپن اولویت دارد بهره‌برداری و انتقال منابع نفت سبیری شرقی روسیه (نزدیک دریاچه بایکال و مجاور مرزهای مغولستان) به ژاپن است. ژاپن نزدیک به دوده است که برای اجرای این پروژه می‌کوشد.

ژاپن خواهان سرمایه‌گذاری در بهره‌برداری از منابع مزبور و انتقال آن از طریق خط‌لوله ۴۱۸۸ کیلومتری شرق سبیری به پاسیفیک (ESPO) تا بندر ناخودکا در کنار آقیانوس آرام است تا از طریق آن نفت با تانکر به ژاپن حمل شود. اما در پی تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی یکی دو ساله اخیر ظاهرآوضیعت کشور رقیب ژاپن یعنی چین، که خواهان نفت روسیه است، به تدریج مستحکم شده است. در این میان گرچه روس‌ها هنوز تصمیم نهایی را اتخاذ نکرده‌اند، ولی وضعیت ژاپن کاملاً اطمینان‌بخش نیست.

شایان ذکر است که مؤسسه بیمه صادرات و سرمایه‌گذاری "نکسی (NEXI)" به پوشش بیمه‌ای فعالیت

شیوه خاص ژاپن بر اساس راهبرد جدید، تقویت مناسبات از طریق ارائه مک توسعه‌ای یا ایجاد منطقه تجارت آزاد با کشورهای هدف است

افزایش قابل ملاحظه بهای نفت در دو ساله اخیر و ورود جدی چین و هند به عرصه دست یافتن به منابع و ذخایر نفت و گاز باشیوه‌های جدید از یک سو و فعالیت کشورهای مختلف اروپایی، چین، هند و آمریکا برای ساخت و استفاده از نیروگاه‌های هسته‌ای جدید و احتمال کمبود سوخت از سوی دیگر موجب شد در اوخر ماه مه ۲۰۰۶ وزارت اقتصاد، بازرگانی و صنایع ژاپن راهبرد جدید ملی انرژی آن کشور راعلام کند و آن را به اجرا درآورد. هدف استراتژی جدید، تامین نیازمندی‌های ژاپن به ویژه در زمینه انرژی است و در نظر است تا سال ۲۰۳۰ میزان نفت استحصالی مستقیم توسط شرکت‌های ژاپنی از ۱۵ درصد فعلی به ۴۰ درصد برسد. راهکار اجرایی این استراتژی، تقویت مناسبات با کشورهای غنی از لحاظ منابع طبیعی به ویژه نفت، گاز و اورانیوم است. به این ترتیب ژاپن نیز به کشورهای رقیب برای دسترسی به منابع محدود موجود پیوسته است و برای پیشبرد برنامه خود می‌کوشد سیاست امنیت انرژی و سیاست خارجی خود را همسو و توأمان به اجرا درآوردد.

شیوه خاص ژاپن بر اساس راهبرد جدید، تقویت مناسبات از طریق ارائه کمک توسعه‌ای (OFFICIAL DEVELOPMENT ASSISTANCE- ODA) ایجاد منطقه تجارت آزاد (FTA) با کشورهای هدف است. بر این اساس، شرکت نفت و گاز جدید (JOGMEC) به تشویق شرکت‌های ژاپنی پرداخته است و تا ۷۰ درصد پروژه‌های آنان را سرمایه‌گذاری می‌کند. افزون بر این شرکت بیمه صادرات و سرمایه‌گذاری ژاپن که شرکتی وابسته به دولت است، سرمایه‌گذاری‌های مربوط به انرژی را تحت پوشش بیمه قرار می‌دهد.

تقریباً بلافضلله پس از اجرای استراتژی جدید ملی، دولت ژاپن دومین اجلاس ژاپن به اضافه آسیای میانه را با دعوت از وزرای امور خارجه ازبکستان، قرقیستان، قرقاستان، تاجیکستان و همچنین افغانستان در توکیو برگزار کرد. در این اجلاس، موضوع اصلی در دستور کار ژاپن تعامل آن کشور به گسترش مناسبات با کشورهای مزبور در زمینه انرژی و ایجاد راه مواصلاتی و احداث خط‌لوله از قرقاستان تا آقیانوس هند (از طریق افغانستان) بود. در پی آن کوئیزویمی، نخست وزیر ژاپن، در ماه‌های آخر صادرات خود سفری به قرقاستان و ازبکستان انجام داد. در این سفر، که اولین سفر یک نخست وزیر ژاپن به کشورهای مزبور بود، علاوه بر مذاکره درخصوص نفت و گاز به طور خاص در باره همکاری بلندمدت و سرمایه‌گذاری ژاپن در زمینه خرید

عليه السلام

تعاونی اعتبار ثامن الائمه

ممره اعماد سما

با بیش از ۳۰۰ شعبه در سراسر کشور
ارائه دهنده خدمات مالی و اعتباری

دفتر مرکزی : تهران - خیابان گاندی - خیابان ۱۵ برج ثامن

روابط عمومی تعاونی اعتبار ثامن الائمه (ع)

تعاونی اعتبار ثامن الائمه (علیہ السلام)

نرخ سود علی الحساب سپردگا

نوع سپرده	نحوه سود علی الحساب
سپرده سرمایه گذاری بلند مدت (پنج ساله)	% ۳۰/۵
سپرده سرمایه گذاری بلند مدت (چهار ساله)	% ۱۹/۵
سپرده سرمایه گذاری بلند مدت (سه ساله)	% ۱۹
سپرده سرمایه گذاری بلند مدت (دو ساله)	% ۱۸/۵
سپرده سرمایه گذاری بلند مدت (یک ساله)	% ۱۸
سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت ویژه (شش ماهه)	% ۱۵
سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت	% ۱۳

سود علی الحساب سپرده های فوق بطور روز شمار پرداخت میگردد.